

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ВІДКРИТА Й ВИРАЗНА МОВА

ХТО МАЄ ВУХА, ШОБ СЛУХАТИ, РОЗУМ — ШОБ РОЗУМІТИ, ХАЙ СЛУХАЄ Й РОЗУМІЄ.

Телеграма з Лондону з 18 вересня доносить:

"Нині рано рада губернаторів Англіїського Банку підприємця "вечувати в історії кроки", відідавши палату послів, щоб поінформувати прем'єра міністрів, що національний уряд повинен остатися при владі ще найменше два роки, щоб уникнути великого упадку на біржі".

Чи знаєте, що це значить? Значить дуже ясну справу: рада банкірів прийшла до МекДоналда й заявила виразно, що не треба виборів, не треба йти до виборів за потвердженням тої лінії, що її займає консервативний уряд МекДоналда — а треба диктатури, й то диктатури з МекДоналдом, Сновденом, Томасом, як дуже потрібними капіталістам додатками до консерватів, як виконавцями волі капіталістів.

Газета "Дейлі Мейл" каже, що положення катастрофічне, що МекДоналд дістав повідомлення з Ситі, — фінансової діяльності Лондону, — що тяжке положення ще дуже погіршилося через бунт матросів військової флотії, що це зробило великий ефект на британській кредит, що все треба відкласти й рятувати положення. Банкіри мали подати МекДоналдові "алармуючі рахунки" нового упадку англійської валюти.

До пізньої ночі сидів уряд МекДоналда над цим новим диктатом банкірів та домагався від консервативних членів уряду сказати виразно — чи вони за виборами, чи проти виборів.

Преса Роттерма пише, що коли уряд проголосить вибори, то фунт стерлінгів не витримає. Частина консерватів з газетою "Таймс" каже, що коли б йти у вибори, то з МекДоналдом, тобто, щоб МекДоналд проголосив вибори від імені "національного" уряду та йшов з консерватами, але частина консерватів з тим не погоджується, бо кажуть, що МекДоналд не здохне і м робітничих голосів, хоч сам він піде й за консерватами, бо він дуже любить владу й не хоче розпрощатися з Давинг стрітом. Ще інші консервати бояться, що Лойд Джордж, який до цього часу не здекларував своєї підтримки "національному" урядові, стане на чолі партії праці, тобто займе МекДоналдове місце й наробить консерватам клопоту.

Так характеризує положення в Англії сама капіталістична преса, тобто, положення розпучливе, або безвихідне. Сама капіталістична преса зараз не ховається з тим, що Англією, як і кожною капіталістичною країною, керують, тепер банкіри. Прийшли банкіри до уряду й кажуть: ми тобі наказуємо не йти до виборів, не бавитися в демократію тоді, коли учителі й поліція демонструють, а матроси бунтують. Тут потрібна диктатура, а не вибори.

Чому так бояться банкіри виборів? Є чого боятися! Шойпо зменшили допомогу безробітним, оподаткували усіх тих робітників, які ще працюють, зрівняли платню учителям, подіацям, матросам, жовнірам, оподаткували річи першої необхідності, скоротили видатки на будівництво шляхів, чим зменшили роботу тим робітникам, що працювали, а капіталістів, хоч децю оподаткували, то на таку ж суму дали їм субсидії. І після того йти до тих самих виборів за голосами, — коли навіть така опора британського капіталу, як флотія — захиталася.

Ні, банкіри не хочуть тепер йти "до народу" за підтвердженням цієї своєї грабійницької політики.

Як ж то банкіри пішли до МекДоналда — англійські! Пішли, бо фунт знову покотився в долину. Чого ж він покотився, коли ж так недовго його підперли американські та французькі банкіри 400-мільйоновим кредитом та ще й в доларах? Коли давали цей кредит, то казали, що забезпечують щонайменше на рік, а англійські банкіри хвалилися, що їм може й не прийдеється того кредиту вживати — так бо "добре" справи стоять.

Чому ж фунт стерлінгів котиться? Тому, що ані французькі, ані американські банкіри, які подікували урядові МекДоналда одню політику "економії" коштом трудящих мас, не хочуть, щоб МекДоналд йшов зараз перед виборів. Вони хочуть, щоб диктатура нішнього уряду, що в ному репрезентовані усі партії, жила ще найменше два роки. Бо хоч МекДоналд зараз є поза партією праці, то проте й він, і Сновден і Томас потрібні капіталістам, бо їхніми руками зручніше накладати на трудящих нові тягарі, бо банкірам вигідніше, щоб атаки робітників на капіталістів відбивали "соціалісти", бувши лідери робітництва — МекДоналд, Сновден і Томас.

Цего хочуть банкіри американські й французькі й це вони послали англійських банкірів до МекДоналда з ультиматумом. І він прийняв. Залишається йому ще тільки переконати консерватів.

Коли вже ця стаття буда набрана, наспіла телеграма з Лондону, що щоб запобігти катастрофі, уряд підприняв драстичні кроки, скасував "золотий стандарт" фунта стерлінгів і в понеділок, 21 вересня парламент має перевести спеціальний закон про заборону вивозу золота з Англії. Біржа в Лондоні закритя.

Втрапи англійської валюти на міжнародній біржі за останні дні сягають колдовської суми.

Так "національний уряд" МекДоналда "врятував" положення, зважуючи увесь тягар кризи на трудове населення країни.

КОРОТКА, АЛЕ ПРОРЕЧИСТА ІСТОРІЯ

Десь запропастився губернатор Англіїського Банку.

Монтягу Колет Норман, губернатор Англіїського Банку, довголітній фінансовий диктатор Великої Британії, цілковито зник з політичного й фінансового виду, "навіть гончі собаки американських новинарських днівників його не назвали" — каже одна американська газета.

Де пропав Норман, голова Англіїського Банку, який є зараз в найбільшому клопоті, фінансова скрута якого потрясла цілими основами Великої Британії, як першорядної держави.

Ще так недавно, в липні, в часі великого фінансового банкруцтва в Німеччині, Норман стояв всюди на першому місці. Коли до Лондону приїздив німецький прем'єр Брінгін та Курціос — то в першу чергу вважалися вони до Нормана й за порадою й за гришми.

Норман перший поради імзрється тарифної угоди з Австрією, щоб цим задобрити Францію й сам поїхав з ними до Франції переговорювати з французькими банкірами.

Якраз тоді появився в пресі цілого світу його знаменний лист до губернатора французького банку Морета, в якому він предсказував, що "коли не підприниметься драстичних кроків то капіталістична система по цілому цивілізованому світі буде зруйнована в протягу року".

Зараз же по "врятуванні" Німеччини "зоря" Нормана почала згасати. А як тільки почала загострюватися фінансова криза Англії, Норман зник з овиду.

Коли захиталася гібралтарська скала британського імперіалізму — Англіїський Банк, англійські банкіри й велика частина преси звалили вину за це на Нормана.

Відомо, що Англіїський Банк захитався тому, що французькі банкіри, а за ними голандські, відтиснули з него своє золото. (Якраз так, як який не будь банк банкрутує часами тому, що вкладачи зараз пічуть відтиснути свої вклади.)

Французькі ж банкіри почали відтиснути своє золото тому, що Норман, слідуючи, як Франція через стягання репараций прибирає зверхність в Європі, підірвавши становище Лондону, як фінансового міжнародного центру, ставив опір цій політиці, казав, що треба цілковито перегаляти репарации.

Коли французькі банкіри довели до того, що в самій Англії почалася проти Нормана

кампанія, то вони зажадали його резигнації — так само, як і "робітничого" уряду.

Коли в другій половині серпня зібралися в Женеві для наради найбільші банкіри світа, так звана "комісія Вігінса", то Нормана там вже не було. Від Англіїського Банку там був Т. Танака.

Саме тоді появилася в пресі новинка, що Норман резигнував з губернатора Англіїського Банку, сів тихцем на корабель "Дочес оф Йорк" і поїхав в Канаду.

Все це також мало статися тихцем, а в самому банку зайняли, що Норман нездоровий і поїхав на відпочинок.

Так він вже десь "відпочиває" коло півтора місяця й то в найкритичнішу для Англіїського Банку хвилину.

Як пару тижнів тому американські й французькі банкіри "рятували" Англіїський Банк 400-мільйоновим кредитом, то американська преса казала, що Монтягу Норман сидить тихо в Квебеку й не подає про себе ані одного слова.

Репортери американської преси дуже хотіли довідатися, чи справді МекДоналд сформував "національний" уряд і перерів політику економії коштом трудящих на розказ американських банкірів і доже шукали за Норманом бо, кажуть, він одиникий про це добре знає й може сказати.

Але ні в Квебеку, ні в Нью Йорку й ніде инде його не назвали. Кажуть: "Він минуло тижня (на початку вересня) зник цілковито" й гончі собаки з новинарського пресового департаменту не назвали його ні в Квебеку, ні в Оттаві, ні в Монреалі, ні в Нью Йорку, ні в Вашингтоні, хоч вони розселили ці міста в землі.

Заховався мабуть і чекає, поки не здійсниться його пророчкування про упадок капіталістичного світу.

Для нас цікаве не те, де він заховався, але те, як французькі капіталісти диктують не тільки угорському Бетенові та югославському королеві свої умови, але й таким, як банкіри та керівники держави англійської.

Чому таке сталося, — ми радимо нашим читачам добре простудіювати розвідку, що була вміщена в "УРВ" з 17 вересня п. н. "Примерки англійського капіталізму густішають".

Волицев.

ЧЕРВОНІ ІСКРИ

Бритійська буржуазна преса обвинувачує жінок матросів за страйки й непослух на британській военній флотії. А чому ця преса обвинувачує жінок матросів за "тробли"? Тому, що жінки писали листи до своїх чоловіків-матросів, в яких описували тяжке економічне положення своєї родини.

Досить так було тяжко утримувати родину при життю, а уряд "з національного обов'язку" рішив знизити платню матросам й погіршити це економічне положення. Найбільше відчули це такі жінки матросів і їхні діти. Жінки давали писати розпучливі листи до чоловіків-матросів і з того повстав "тробли".

Уряд "з національного обов'язку" зрівняв платню матросам, а зараз "з національного обов'язку" відкликає цілу флотію з маневрів додому. Тут не з "вуйком" справа; матроси мають флотію в своїх руках й жартувати з ними не можна. Матросам опрчі флотії, яку вони мають в своїх руках, бракує ще справжньої класової свідомості й самий уряд поспішив їм в цьому на зустріч.

Бритійська буржуазна преса подає, що хоч знижено платню жовнірам в британській армії, то однак жовніри осталися лояльними й не починають бунту. Це певно не подіставали листів від своїх жінок й тому не роблять "троблів". Але з жовнірами також не можна бавитися.

Так званий "національний уряд" Англії, поступає знаменито. Він своєю політикою "національного обов'язку" найкраще обдбає армію й флотію з загальною трудовою масою Великої Британії.

"Цієї зими ані один робітник не буде без праці" — сказав містер Робертсон, канадський міністер праці, коли виготовляв т. зв. "редіф плев" для безробітних. — "Лише той не буде працювати, хто не хоче". І ось ціле літо буржуазна преса обчислює, скільки на якій роботі буде працювати. Нарухувала вже стільки багато, що буде закортко робітників. Але "редіф плев" і ще не введений з теорії в практику.

Сейнт-боніфейський страйк виграний — естеванський треба виграти!

ВСІ СПІШИТЬ НА ДОПОМОГУ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ В САСКАЧЕВАНІ! — НЕ ДОПУСТИТЬ СКЕБУВАННЯ З БОКУ ФАРМЕРІВ, НІ З БОКУ РОБІТНИКІВ! — ВІДБИЙТЕ ЩЕ ОДИН АТАК КАПІТАЛІСТІВ НА ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ РОБІТНИЦТВА!

Сейнт-боніфейський страйкері, що працюють в Домініон Гвілд і Фандріс Ко. й які страйкували там в протягу одного тижня в числі 65 робітників, повністю виграла страйк.

Робітники примусили власників не знижувати заробітної платні молдерам, а поділенням робітникам, що мали раніш знизку на 5 відсотків, але не виставили своїх домагань перед босом, аж наприкінці страйку, все таки вже на самій конференції виборено половину страйку назад до праці того робітника, якого відправлено було з роботи ще пару тижнів перед страйком, недопущено до віддалення від праці 8-ох робітників, нарешті, робітники добилися визнання шапового робітничого комітету — першого шапового комітету в Канаді, що його визнали власники фабрики.

Це є велика перемога не тільки 65-ох робітників Сейнт Боніфейсу, але революційного робітництва в цілій Канаді. Цей вінніпегський, чи правильноше сейнт-боніфейський страйк увійде в історію страйкової боротьби канадського робітництва, як страйк показовий, як страйк, який перемагає в найтяжчі часи економічної кризи й безробіття, в часи загальної знизки платні робітникам. З цього невеликого страйку брахнають приклад в майбутньому революційній організації в керуванні страйками, в організуванні ім масової робітничої допомоги.

Страйк в Домініон Гвілд енд Фандріс Ко. в Сейнт Боніфейс відбувався під проводом Воркерс Юніті Ліг. Місцева Рада ВЮЛ організувала з перших же днів масову допомогу робітництва. Місцевий локаль Товариства Безробітних перший організував активну допомогу страйкерам пікетуванням. Пікетування фабрики відбувалося день і ніч. Сотні робітників ходили на пікети, стояли там безперестанно, зводили боротьбу з поліцією, прогнали скебів. Як вже компанія не старалася привезти скебів, даючи ім охорону поліції міської й провінціальної — пікетчики вправлялися з ними дуже гладко, одних переконували словами, а других, "непохитних" — "хлопським парграфом".

Коли сотні робітників стояли на пікет-лайн, інші сотні робітників виконували свій обов'язок в запілі. Вони збира-

ли поживу, гроші й допомагали не тільки страйкерам, але доставляли поживу вдень і вночі пікетчикам на пікет-лайн, чим доказуючи тим босам, що стояли на передовій позиції, що у них запіля та кож є добре організоване й достарчає "зброю".

Робітники й робітничі масових організацій пішли хата від хати, по крамницях і сколектували поживу і для страйкерів і для пікетчиків. Десятки дрібних бізнесменів ширю жертвували поживу для страйкерів і пікетчиків, чим також допомогли робітникам перемогти. Правда, траплялися такі бізнесмени, які не тільки нічого не пожертвували, але ще й набіглилися з колекторами не по людськи та цим доказали, що вони є явними ворогами робітництва, хоч тільки між ним вони торгують, хоч тільки з нього живуть. Імена й крамниці цих бізнесменів повинні бути відідані робітникам й кожній робітничий повинен бойкотувати цих ворогів.

Українські масові організації також дали допомогу цьому страйковій й показали, що вони розуміють постанову своїх останніх з'їздів.

Як ж для нас всіх наука з того страйку зараз? Наука дуже велика.

Страйк відбувався в умовинах економічної кризи й величезного безробіття. Страйк відбувався тоді, коли багато фабрик цілковито закривається (сіпярські шапи), коли інші фабрики відправляють частину робітників від праці, коли цілі країні котяться хвиль знизки заробітної платні тим робітникам, які ще працюють. Одним словом, страйк відбувався в часі, коли власники мають з чого рекрутувати скебів, коли мають за собою "моральну" підтримку — бо заробітну платню всюди зменшується, коли за ними завзяте, як коли інше стояла подія.

І проте не дивлячись на ці "сприятливі умовини", власники уступили перед одностайним фронтом робітництва.

У нашій компартії була теж чия уважала, що в часі кризи страйки засуджені на провал. Се й т-боніфейський страйк показав, що страйк може бути виграний в найтяжчий час економічної кризи й безробіття.

У Вінніпегу є 20,000 безробітних людей, що ходять голіди й холодні. Чи вони не

хотіли б працювати? Але вони зрозуміли, що їхнім завданням є не відбирати працю у свого брата, а допомогти йому в боротьбі проти визискувача. І безробітні перші стали на допомогу страйкерам.

Друге — до цього страйку не мали доступу соціял-реформісти. В тій фабриці не було реалізаційної юні, а була Ідустриал Метал Воркерс Юніон, але вона охоплювала тільки частину робітників і власники її не визнали. Соціял-фашисти не були допущені до "посередництва" між робітниками й власниками, нарешті — самий страйк був стопроцентовий, ані один робітник не залишився при праці, всі вистояли від початку до кінця. Зараз юнія признана і всі робітники вступають до юнії.

Третє — страйк ішов за проводом ВЮЛ і КПК, яка не тільки його добре організувала, але до якого у Вінніпегу проводило активну підготовку звязною працею серед робітничих мас за останній рік.

Четверте — нішні економічна криза й безробіття не є вже тим запіллям, з якого капіталісти в минулому черпали страйколомів, яке служило для них, як засіб для поборювання страйків, для знизування робітникам заробітної платні.

Нішні криза зрелюційонізувала робітництво, загартувала його до боротьби. Це, що безробітні Вінніпегу пішли на пікет-лайн, а не скебувати — найкращий доказ.

Сейнт-боніфейський страйк виграний.

Естеванський страйк треба виграти! Компанія грозить фармерами! Буржуазія грозить своїми "оборонцями" з Келгарі під проводом ренегата-Кіда Борнса.

Робітники й незаможні фармери повинні поставити об'єднаний фронт визискувачам і їхнім наймитам! Вся кампанія допомоги у Вінніпегу, що була проведена для сейнт-боніфейських страйкерів повинна бути негайно обертена на допомогу майнерам в Білфейт і Естеван. Робітники й фармери інших місцевостей повинні дати негайну допомогу грішми, поживою і всім можливим, повинні не допустити до організування скебів ні між фармерами, ні між робітниками.

Товариші! Естеванський страйк повинен бути виграний й ще один атак капіталістів на робітників — відбитий!

Недавно розголосила преса, що у Вінніпегу вже розпочато працюю конанням сурів. Одного дня прийнято около чотиреста безробітних до тих "редіф ворк" сурів, а другого дня сіпярська компанія таки в самім Вінніпегу викинула близько дві тисячі робітників з шапів на вулицю.

Мейор Веб певно буде вичувувати комуністичних агітаторів за це.

Недавно тому містер Едвард Біті, президент сіпярської компанії, заявив в пресі, що криза вже сягнула дня і ми повертаємо назад до гори. Потрібно лише відваги і холонокровності та терпеливості, а все буде "одрайт" за пару місяців. "Просперіти вже на корнері". Віддаючи робітників з шапів, Біті хоче певно цим прогнати просперіти за "корнер".

А п. Ковталюк тягється та ковтає про Радяцький Союз. Буржуазна преса, включаючи й українську разом з Ковталюком, стараючись відвернути увагу робітників від їхнього

тяжкого економічного положення, яке робітництво зараз переживає по зубожілих робітничих ділянках та втрах тут в Канаді, трубить про "примусову працю" в СРСР. "Там в СРСР нема безробіття, бо там примусова праця". А тут

Драпка.

НІМЕЦЬКЕ РОБІТНИЦТВО МОБІЛІЗУЄ СВОЇ СИЛИ

3 Берліну повідомляють, що головна не безпека цієї зими, — це комуністична небезпека. Ми згодні з ним у цьому питанні і мобілізуємо маси на боротьбу цієї зими. Ворог наступає, — закінчує Ульбріхт, — ми повинні відповідати контр-наступом. Темп вирішувє судьбу боротьби.

Одна з найбільших шахт вугільної промисловості Горішнього Шлезьку "Коккордія" майже зовсім припинила своє виробництво. Про часткове припинення робіт заявила також одна з найбільших фабрик друкарських машин "Мерцедес" у Тюрінгії.